

PASARÉTI PRÉDIKÁCIÓK
refpasaret.hu

Pasarét, 2017. október 22.
(vasárnap)

Szepesy László

SZERESSÉTEK ELLENSÉGEITEKET!

Énekek: 168, 234,3; 440,7.13-14

Lekció: Máté 5,43-48

„Hallottátok, hogy megmondatott: Szeresd felebarátodat és gyűlöld ellenségedet. Én pedig azt mondom nektek: Szeressétek ellenségeiteket, áldjátok azokat, akik titeket átkoznak, jót tegyetek azokkal, akik titeket gyűlölnek, és imádkozzatok azokért, akik háborgatnak és kergetnek titeket. Hogy legyetek a ti mennyei Atyátoknak fiai, aki felhozza az ő napját mind a gonoszokra, mind a jókra, és esőt ad mind az igazaknak, mind a hamisaknak. Mert ha azokat szeretitek, akik titeket szeretnek, micsoda jutalmát veszitek? Avagy a vámszedők is nem ugyanazt cselekszik-é? És ha csak a ti atyátok fiait köszöntitek, mit cselekesztek másoknál többet? Nemde a vámszedők is nem azonképpen cselekesznek-e? Legyetek azért ti tökéletesek, miként a ti mennyei Atyátok tökéletes.”

Alapige: Máté 5,44

„Én pedig azt mondom nektek: Szeressétek ellenségeiteket, áldjátok azokat, akik titeket átkoznak, jót tegyetek azokkal, akik titeket gyűlölnek, és imádkozzatok azokért, akik háborgatnak és kergetnek titeket.”

Imádkozzunk!

Dicsőítünk és magasztalunk, mennyei Édesatyánk, azért a kegyelemért, amelyben nap mint nap részesítesz bennünket, azért a sok áldá-

SZERESSÉTEK ELLENSÉGEITEKET!

sért, amit az Ige is mond: felhozod napodat jókra és gonoszokra egyaránt, esőt adsz igazaknak és bűnösöknek. Köszönjük, Urunk, hogy ezekben mi is részesülhettünk az elmúlt héten, és hogy Jézus Krisztus gólgotai keresztáldozata a héten is lehetőséget adott nekünk, hogy Hozzád forduljunk bűnbocsánatért, kegyelemért, és hogy azokat meg is kapjuk.

Köszönjük, Megváltónk, hogy közbenjártál a héten is értünk menyeyei Atyánk színe előtt, minden dolgunkat, minden ügyünket, minden fájdalmunkat, örömeinket ismerted, és keresztáldozatodat alkalmaztad ránk, kérted az Atya kegyelmét.

Hálát adunk Neked, hogy a mai napon összegyűlhettünk, mert erre indítottál minket. Összegyűjtöttél bennünket, mert hirdetni akarod a Te igédet. Hadd könyörögjünk ezért is külön, hogy hadd hangozzék a Te igéd, ne emberi gondolatok csupán. Mert a Te igéd meg tud eleveníteni, új életet tud adni, meg tud erősíteni, bátorítani, ha kell, inteni, feddeni bennünket, és Hozzád közelebb vinni. Kérjük, hogy ezt cselekedd meg csodálatosan, adj hitet igazat adni Teneked, de, az engedelmesség lelkét is kérjük: ne csak elméletben értsünk Veled egyet, és ne csak egy jóváhagyás legyen részünkről a felelet, hanem kérünk, hogy szívünket változtasd meg, kérünk, hogy a hétköznapi dolgainkban újulhassunk meg.

Kérjük, hogy ezzel ajándékozz meg minket a Te egyszülött Fiadért, Jézus Krisztusért!

Ámen.

Igehirdetés

Nagyon sokáig úgy gondoltam, hogy ez a jézusi parancs, hogy szeressük ellenségeinket, talán az összes közül a legnehezebb. Nemcsak elméletben nehéz megérteni, hanem leginkább a gyakorlatban véghez vinni. Mégis ez az igeszakasz nem csak arra akar rámutatni, ami minket megakadályoz ebben, tehát, hogy szeressük ellenségeinket. Az Ige valóban ezt is megteszi, leleplezi mindazt a szívünkben, ami megakadályoz minket ellenségeink szeretésében, leleplezi a bennünk levő haragot, a dühöt, a megbocsátani nem tudást, az elégtétel vételének akaratát, a sérelmeink dédelgetését, megőrzését, és azt, hogy magunknak követeljük az ítékezés és a bosszúállás jogát. Igen, Jézus Krisztus le akarja mindezt leleplezni a szívünkben úgy, hogy olyat parancsol, ami emberileg nézve lehetetlen. Mert ha magunktól megpróbáljuk ezt a parancsot véghez vinni – az ellenségeinket komolyan szeretni –, akkor észre fogjuk venni, hogy ez nem fog működni. Ez egyedül nem megy. Ez a parancs azonban nemcsak ezért hangzik el, hogy szomorkodjunk saját szí-

vünk romlottsága felett, hanem rá akar mutatni a Krisztus általi megváltásunk igazi távlataira és lehetőségeire. A Jézus Krisztus által szerzett új életben ugyanis Isten ereje mutatkozik meg. Ha Isten egy embert megtérít, hitet ad neki, és új életben kezdi őt vezetni, akkor ez az erő mutatkozik meg annak az embernek a hitén és tettein keresztül: akár bűnei megvallásáról, vagy a bocsánatkéréseiről, vagy a kedvességéről, vagy a szelídségéről van szó, vagy más egyébről: nem az ember, hanem Isten ereje mutatkozik meg a hívőn keresztül. Márpedig ha Isten ereje munkálkodik bennünk az Ige által, akkor bátran fel kell tennünk azt a kérdést, hogy vajon Isten Szentlelke mennyire tud minket megváltoztatni? Sok minden van, amire magunktól teljesen képtelenek vagyunk, sok mindent próbálunk elérni önerőből, és csalódnunk kell, mert beleütközünk saját korlátainkba, falainkba, bűnös voltunkba. Vajon mennyei Atyánk megváltott gyermekeiként is megmarad minden ilyen korlát, vagy olyan dolgokra tesz bennünket hit által alkalmassá Urunk, amiről korábban álmodni sem mertünk? Ellenségeink szeretete – úgy gondolom – olyan dolog, amit az ember magától a legtöbb esetben nem akar, de ha akarná is, lehetetlennek tartja, mert ismeri az emberi természetet, hogy erre képtelenek vagyunk. Mégis Jézus Krisztus kegyelme és a Szentlélek bennünk elvégzett munkája által olyan emberek lehetünk, akik képessé válhatnak még az ellenségeik szeretésére is!

És Jézus Krisztus parancsával erre akar rámutatni. Erre a távlatra, erre a lehetőségre, hogy Istennek nincs lehetetlen, még ezt is meg tudja velünk cselekedni, hogy ellenségeinket szerető emberekké tegyen minket. Amikor megváltó Urunktól, aki életét adta azért, hogy mi meghaljunk a bűnnek, és éljünk Istennek, amikor Őtőle halljuk ezt a felszólítást, hogy szeressük ellenségeinket, akkor az a kérdés vetődik fel, hogy elhisszük-e ezt, hogy ez igenis lehet valóság az én életemben, én is válhatok ilyen emberré. A bűnbánattartás mellett – amire ez az ige felszólít –, valóban hiszek-e Isten erejében, szeretetében, abban, hogy Ő, mint szerető mennyei Atyám képes az én szívembe is olyan szeretetet adni, amely még az ellenségeinkre is kiárad? Ez a parancs tehát rögtön azt a kérdést intézi hozzánk: hiszünk-e mi Istenben, és az Ő csodálatos erejében, vagy nem? Jézus Krisztus parancsa elsősorban tehát nem az Isten nélküli erőlködésre szólít fel: próbáld meg szeretni ellenségeidet, aztán majd meglátod, hogy megy, vagy nem. Nem erre szólít fel Krisztus, hanem elsősorban a mennyei Atyánkba vetett hitre, azt akarja, hogy lássuk meg, hogy Őáltalára képessé válhatunk még erre is, mert Isten hatalmasabb minden mi bűnünkénél. Hatalmasabb nálunk, annál, akik mi vagyunk, képes legyőzni és megváltoztatni bennünket.

SZERESSÉTEK ELLENSÉGEITEKET!

Isten nélkül ez a parancs értelmetlen lenne. Miért? Csak 3 okot mondanék.

Egyrészt azért, mert nincs meg bennünk az a szeretet, amely megbocsátó módon, irgalmasan tudja szeretni az ellenséget. Ez a szeretet Isten sajátja.

Másodszor: nincs bennünk annyi szeretet sem, amennyi mindenkinek elegendő lenne. A hétköznapi tapasztalat azt mutatja, hogy annak is örülnünk kell, ha egyáltalán szeretteinket tudjuk szeretni, mert gyakran a bennünk lévő szeretetet még erre is kevésnek érezzük. Még azokat sem tudjuk igazán szeretni, akik a legközelebb állnak hozzánk. Csak Istennél van meg a szeretetnek végtelen bősége, és az az ereje, amely le tudja győzni még azt is, hogy valakivel ellenséges viszonyban vagyunk. Ezért az ilyen fajta szeretetet csak Őtőle kaphatjuk meg, és ezért újból és újból Őtőle kell azt elkérnünk.

Harmadszor pedig a mi szeretetünkkel az a baj, amit Jézus Krisztus is mond, hogy személyválogató. Azokat szeretjük, akik minket is szeretnek, azokkal teszünk jót, akik velünk is emberségesek, és irányunkban segítőkészek. Eldöntjük, hogy kit szeretünk, és kit nem, feljogosítjuk magunkat arra, hogy legyenek olyanok az életünkben, az ismeretségi körünkben, akiket „jogosan” utálhatunk, megvethetünk, lenézhetünk, gúnyolhatunk vagy semmibe vehetünk. Amikor Jézus Krisztus azt mondja, hogy mennyei Atyánk *„felhossa az Ő napját mind a gonoszokra, mind a jókra”*, azaz annak melegét, akkor pont arra a személyválogatás nélküli szeretetre mutat rá, ami belőlünk hiányzik.

Az isteni szeretet helyett kitalálunk magunknak egyfajta emberi szeretetet, olyat, amely alkalmazkodik a bűnös természetünkhöz, amelybe nem fér bele az, hogy az ellenségeinket is szeressük, és azt hisszük, hogy ez az emberi szeretet az igazi, és amikor eszerint szeretünk, akkor azt gondoljuk, hogy mindent megtettünk. És közben az isteni szeretet létezését nem hisszük el, nem is könyörgünk érte, és gyakran nem igyekszünk aszerint élni. Az van a szívünkben, ami a Jézus korabeli egyházi vezetőkében is volt: harag és gyűlölet sokak felé, de leginkább azok felé, akiket ellenségeinknek tartunk. Ez pedig oda vezet, hogy nem hiszünk Isten Igéjének, hogy igenis Ő képes minket ilyen emberekké tenni. Ehelyett Isten Igéjét meghamisítjuk, félreértelmezzük, kiegészítjük, és ez által teljesen kiforgatjuk azt. Mert ezt az ígét, hogy *„szeresd felebarátodat és gyűlöld ellenségedet”*, sehol nem találjuk meg a Bibliában. Akik erre hivatkoztak akkoriban – vagy hivatkoznak ma is –, tévednek. Isten nem, hanem csak a bűnös emberek tanítják és mondják ezt, hogy az ellenséget gyűlölni kell. Isten egyértelműen megtiltja felebarátunk gyű-

lölését Mózes könyveiben. A 3Mózes 19,18-ban olvassuk Urunknak ezt a parancsát, hogy „*szerezd felebarátodat, mint magadat*”, de ott nincs mellette, hogy gyűlöld ellenségedet. A felebarát – tudjuk jól – annyit tesz, hogy bárki, aki mellettünk van, kivétel nélkül, akár ismerjük őt, akár nem. De az előtte levő 17. versben – tehát mielőtt még megparancsolta volna Isten a szeretetet nekünk – egyértelművé teszi – ezt mondja az Ige –: „*ne gyűlöld a te atyádfiát szívedben*”. Ne gyűlöld. Azaz akik így mondták ezt az igeverset – hogy kiegészítették ezzel, hogy „*gyűlöld ellenségeidet*” –, azok nemcsak hozzátettek az Igéhez valami emberit, amit maguk találtak ki, hanem elhagyták az előtte levő verset, semmi-be vették, és a gyűlöletet hangoztatták. Fontos tehát, hogy meglássuk, Jézus Krisztus rámutat arra, hogy igenis Isten által képessé válhat az ember még erre is.

Ugyanakkor azt is fontos hangsúlyoznunk, hogy Krisztus parancsa – *szerezd ellenségeidet* – nem mond ellent a Biblia más igeverseinek. Nem írja felül azt, hogy a bűnözőket a bíróságoknak meg kell büntetniük. Valakik azt állítják, hogy a *szerezd ellenségedet* parancs azt jelenti, hogy mindent úgy bocsáss meg, hogy minden következményt el kell törölni. De ez ellentmond a Biblia más igehelyeinek. De nem írja felül azt sem ez a jézusi parancs, hogy a gyülekezetekben egyházfegyelmet kell tartani. A szeretet alatt Jézus Krisztus – bocsánat a kifejezésért – nem valami rózsaszín érzelgősséget ért, hanem azt az isteni szeretetet, amelyet a Szentírás ad elénk, amely Jézus Krisztus földi életében is megjelent. A teljes Szentírásból értjük meg Isten szeretetét, nem csak ebből az egy igeversből.

Mit jelent tehát szeretni? A Szentírás adja meg erre a választ. A Biblia pedig azt mondja, hogy a szeretetnek sok fajtája van. Másként kell szeretni a gyermekeidet, másként a házastársadat, másként a hitben testvéredet, és másként az ellenségedet. Mindenkit kell szeretni – erre szólít fel itt Krisztus –, de nem ugyanúgy. Az ellenség szeretete nem azt jelenti, hogy egyet kell vele értened mindenben – még a gonoszságait illetően is – csak a békesség kedvéért. Azt sem kell hagynod, hogy csak úgy lemészároljanak – bocsánat a kifejezésért –, manapság ez is megtörténik a Közel-Keleten, vagy eltúrni azt keresztyén voltunk ellenére, hogy szemünk előtt másokat bántsanak. Szeresd az illetőt, mint ellenségedet – mondja az Ige –, mint Dávid szerette Saul királyt: elmene-kült előle, és nem hagyta, hogy megölje őt, de Dávid nem kívánta Saul halálát, és tisztelte is őt, mint Isten felkentjét. Szeresd ellenségedet, mint Keresztelő János a farizeusokat, akiket mérges kígyók fajzatainak hívott, mert a szeretete arra indította őt, hogy kemény szavakkal figyel-

SZERESSÉTEK ELLENSÉGEITEKET!

meztesse ezeket a makacs embereket a bűnükre, hogy aztán – elhíve, hogy ők igenis bűnben élnek – Istenhez forduljanak és megmeneküljenek. Kemény szavakat használt Keresztelő János? Igen. De szeretetből mondta? Abból: mentő szeretetből. Szeresd ellenségedet, mint az apostolok is azokat, akik üldözték őket. Nem kell helyeselnünk tehát ellenségeink gonoszságát, és teret sem kell nekik engednünk. Mert az az igazi szeretet, amely a másik javát kívánja, azért cselekszik, és azért könyörög, azért imádkozik. Ezt megteszi akkor is, amikor az ellensége azt nem érti, hogy miért teszi, és megteszi akkor is, amikor az ellensége azt mondja, hogy velem te így ne viselkedjél. Olyan szeretet ez, mint a szülői szeretet, amely neveli, tanítja, inti, figyelmezteti, és ha kell, bünteti gyermekét, mert a javát akarja, mert szereti. A szeretetnek ezt a módját Istentől kell megtanulnunk. Nagyon sokakat megkísért az, hogy szeretnék a szeretetet leegyszerűsíteni, azt mondani, hogy mindenkit ugyanúgy kell szeretni, de az Ige arra tanít minket, hogy a szeretet hogyanja egyes esetekben különbözik. És meg kell tanulnunk szeretni az ellenségeinket is.

Amikor megváltó Urunk felszólít minket arra, hogy még őket is szeressük, akkor a szeretetünk irányultságára hívja fel a figyelmünket (ki az, akit szeretsz?), és útbaigazítást ad nekünk a hogyan felől is (hogyan szeresd?). Arról az előbb szoltam már, hogy az irányultsággal gondjaink vannak: személyválogató módon szeretünk. Az igehirdetés hátralevő részében a hogyanra hadd térjek rá, amiről Jézus Krisztus a 44. versben beszél, amelyet ismételten hadd olvassak fel: *„Én pedig azt mondom nektek: Szeressétek ellenségeiteket, áldjátok azokat, akik titeket átkoznak, jót tegyetek azokkal, akik titeket gyűlölnek, és imádkozzatok azokért, akik háborgatnak és kergetnek titeket...”* Jézus ebben az igeverben 3 dolgot sorol fel, hogy mit jelent az ellenséget szeretni. Először azt mondja, hogy áldjuk ellenségeinket, azaz kívánjuk a javukat. Másodszor azt mondja, hogy tegyél meg ellenséged javáért, érdekében minden jót, amit tudsz. Harmadszor pedig: imádkozz érte Istenhez! Áldáskívás, jót tevés, imádság. Nézzük meg közelebbről ezeket!

Az első dolog, amire Urunk felszólít minket, az, hogy ellenségeinket áldjuk, és ne átkozzuk. Gyakran félreértjük ezt a felszólítást, és megrekedünk a szavak szintjénél: úgy értelmezzük sokszor, mintha dicsérenünk kellene azt az illetőt, aki éppen gonoszt cselekedett velünk szemben. Pedig az áldás és átok ellentétpárral Jézus valami másra akar rámutatni, többre, mint hogy hogyan beszélünk valakiről: szépen vagy csúnyán. Az ellenség szeretete kapcsán Jézus először arra akar megtanítani minket, hogy a szívünk beállítottságának kell megváltoznia, hogy a szívünkben

hogyan állunk az ellenségeinkhez. Mert mind az áldás mondás, mind az átok kívánás azt tükrözi, ami bennünk van, ami a szívünkben van. Amikor tehát azt mondja Urunk, hogy neátkozzuk ellenségünket, akkor azt kéri, hogy ne hagyjuk, hogy a szívünkre a másik gonoszsága vagy beszéde olyan hatással legyen, hogy megteljen haraggal, bosszúállás utáni vágyakozással, gyűlölettel, és mindenáron olyan elégtételt, igazságtételt követeljünk, vagy magunk akarjunk kiharcolni, amellyel fájdalmat okozunk a másoknak. Ha ezt tesszük, és ezt hagyjuk, akkor a gonoszság az, ami érvényesül bennünk, nem pedig az isteni szeretet. Tehát ebben a felszólításban Jézus nem azt parancsolja meg, hogy tanuljunk meg szépen – bocsánat a kifejezésért –, képmutató módon beszélni a másokról, hanem hogy küzdjünk az ellen, ami a szívünkben van, ami olyan természetes a számunkra: az önszeretetet és a gyűlölet ellen. Mert nagyon gyakran az önszeretet akadályoz meg minket abban, hogy szeressük ellenségeinket. Jobban szeretjük magunkat mindenkinél. Az áldásmondás megtanulásával ugyanis az ember megtanulja az önszeretetről való lemondást, mert az áldáskívánás a másik javára és jólétére tekint, nem pedig saját sérelmeit dédelgeti, és a saját megbántottságát őrzi, nem akörül forognak a gondolatai, hogy akkor is nekem van igazam, hanem, hogy a másoknak szüksége lenne Istenre. Ahhoz, hogy a másikat szeretni tudjuk, előbb önszeretetünkről kell lemondanunk, azaz meg kell magunkat tagadnunk. Ezzel egy időben pedig meg kell tanulnunk másokat nagyra becsülni is, hogy tudjuk a jót kívánni neki.

De amikor az áldáskívánásról szól Jézus Krisztus, akkor nem valami önbecsapást, vagy hamis emberképet kíván adni nekünk. Nem azt kéri, hogy keress a másokban valami jót, mert mindenki van, és csak arra nézz. Ő nem ezt a téves nézetet népszerűsíti. Nem azt mondja, hogy hazudj magadnak arról, hogy milyen is a másik, egészen addig szépítsd a róla alkotott elképzelésedet, amíg könnyebben tudod őt szeretni. Nem önbecsapásra buzdít minket. Krisztus azt akarja, hogy azért szeressük még az ellenségünket is, mert mennyei Atyánk is ezt teszi. Ő ugyanis nem azt nézi, hogy mi van a mi szívünkben, nem azért áld meg minket, mert annyira méltóak lennénk rá, hanem azért, mert saját szeretetére tekint, és azt mondja, hogy engem a gonoszság nem győzhet le. Ezt kéri tőlünk is, hogy tekintsünk Isten naponként nekünk adott áldásaira – elég, ha csak a Napra néznünk, amit felhoz ugyebár Isten jókra és gonoszokra egyaránt, ez nem egy nehéz feladat –, és azt akarja, hogy mi is akarjunk, vágyjunk olyanok lenni, mint Ő: áldás- és nem átokmondókká.

A kérdés ugyanis az, hogy amikor ellenségeink valamilyen fájdalmat okoznak nekünk, akkor mi történik a szívünkben: a gonoszság legyőz

SZERESSÉTEK ELLENSÉGEITEKET!

minket, és mi a bűnre bűnnel felelünk, ha bántanak, visszabántok, ha megütnek, még nagyobbat ütök? Vagy pedig mennyei Atyánk akarata szerint a gonoszt jóval próbáljuk legyőzni, és nem hagyjuk, hogy szívünkön uralkodják mások gonoszsága? Ha ezt megteesszük, hogyha indulatra indulattal felelünk, gonoszságért gonoszsággal fizetünk, akkor az ellenség már elérte a célját: legyőzött minket itt legbelül. Úgy is feltehetjük a kérdést, hogy vajon a mi szeretetünket mi határozza meg jobban: mennyei Atyánk szeretete felénk, vagy az, amit mások velünk tesznek? Ha Atyánk gyermekei vagyunk, akkor Őrá akarunk tekinteni, és akarata szerint akarunk gondolkodni, hinni és szeretni. Ez a bosszúállásról való lemondás – az, hogy nem átkot és büntetést kér a másokra, hanem jót kíván neki az ember – a hívő ember sajátja lehet. Ez nem csak azt jelenti, hogy nem kérek Istentől rá büntetést, hanem tényleg a szívemben akarom elrendezni a kérdést, és Istenhez fordulok, hogy szabadítson meg engem minden indulattól, haragtól, gyűlölettől. Ezek helyett Isten szeretetét kérjük. Mindeközben bízunk Isten igazságosságában, mert a Szentírás másik része azt tanítja, hogy Isten igazságos bíró is: majd amikor, és akin akar, bosszút áll, és megbünteti az illetőt a bűneiért. De a bosszúállás és ítélkezés jogát ne akarjuk már Isten kezéből kivenni, az nem a mi jogunk, az egyedül az Övé, Ő az egyedüli mennyei bíró, aki helyesen, minden dolgot, szívbeli gondolatot látva tud mérlegelni. A bosszúállás az Úré, nem a miénk. Nekünk azt a parancsot adja Krisztus, hogy kívánjuk még a gonoszok megtérését is, hogy ne vesszenek el a kárhozatban. Minderről tudjuk, hogy nagyon nehéz a gyakorlatban, de nem a magunk erejében és szeretetében, hanem a Szentlélek mennyei erejében akarunk bízni, és azzal küzdeni, hogy legyőzzünk minden bennünk lévő indulatot. Az első dolog tehát, amit Krisztus kér: áldást mondjatok, és ne átkot.

A második dolog, amit megparancsol nekünk, az, hogy tegyünk jót ellenségeinkkel.

Erre lehetne felhozni példaként az irgalmas samaritánus esetét. A zsidók és samaritánusok ellenségek voltak, mégis a samaritánus férfi megmentette, ápolta, segítette a rablók kezébe esett zsidót azért, mert felebaráti módon szeretett, sőt, ellenségét is szerette. Lehet, hogy nem tudta volna rámondani az illetőre, hogy miért gyűlöllek, mégis szerette őt.

Vagy gondoljunk a már említett példára: Dávid király és Saul király esetére.

Emlékszem egy történetre is, amelyet úgy olvastam egyszer régen. Egy egyedülálló hívő nő maga mellé vette beteg édesanyját, mert az már ápolásra szorult. A közös együttélés azonban nem pusztán nem volt

könnyű, hanem napról napra egyre nehezebb lett. Nemcsak a kölcsönös bírálgatás, mindenbe beleszólás, egyet nem értés vált megszokottá közöttük, hanem sajnós a gyűlölettel teljes, tiszteletlen veszekedések is, amelyek – mondhatni – már ellenségeskedéssé fajultak. A nő, nem tudva, hogy mit tegyen, hívó testvéreihez fordult segítségért. Miután tisztázták, hogy ő mindezek ellenére szereti édesanyját, bár küzd a szívében, de szereti őt, azt a tanácsot adták neki, hogy minden nap tegyen valami olyat, amiről tudja, hogy az édesanyja örül neki. Ő maga nem hitt ebben, azt mondta, hogy ez nem fog működni, de megpróbálta. Egyszer olyan süteményt sütött, amit az édesanyja nagyon szeretett, másszor leült vele egy olyan sorozatot végignézni, amit ő személy szerint utált, és feleslegesnek tartott, de az édesanyja miatt azt a fél órát rászánta. És így tovább. Apró dolgokat kezdett el tenni, minden nap csak egyet, nem többet. Az idős asszony egy idő után elkezdte észrevenni ezt a változást a lányában, és ő maga is elkezdett megváltozni. Nem páli fordulat volt ez, egyik napról a másikra történő hirtelen változás, hanem egy hosszú folyamat, lépésről lépésre való haladás. Volt, amikor küzdelmes volt. De Isten elkezdett munkálkodni az idős asszonyban, aki végül megtért.

Jézus Krisztus arra szólít fel bennünket, hogy ne csak szívünkben gondoljuk, vagy szánkkal valljuk azt, hogy szeretjük a másikat, hanem tegyünk jót is a másikkal, mert *„a hit is, ha cselekedetei nincsenek, halott önmagában”*. Ez néha tényleg csak 1-2 apróságot jelent a mindennapok során, néha olyan kemény szavakat, amelyeket Keresztelő János használt, néha pedig olyan szelíd szavakat, amelyekkel Krisztus is szokott hozzánk szólani. *„Jót tegyetek azokkal, akik titeket gyűlölnék.”*

Harmadszor pedig azt mondja Krisztus, hogy kezdjünk el imádkozni az ellenségeinkért. Nem pusztán azért, hogy ők, a nagy bűnösök végre vegyék már észre, hogy mint bántottak meg bennünket, ártatlankat, hanem hogy mi tudjunk megbocsátani nekik, tudjunk – ha rájuk gondolunk – nem átkozódni, hanem a javukat, a jót kívánni, és azért könnyörögni, hogy a legfőbb jót megkapják az életükben: azt, hogy Isten könnyörüljön rajtuk, ahogyan rajtuk is könnyörült egyszer. Jézus Krisztus nem azt akarja, hogy az ellenségeinkkel a kapcsolatot földi, emberi szinten rendezzük, mint korábban mondtam, erre képtelenek vagyunk. Azt akarja, hogy az imádsággal Isten elé vigyük az ilyen emberekkel való kapcsolatainkat is, hogy Őelőtte tudjuk őszintén bevallani érzéseinket, indulatainkat, gondolatainkat, és tudjunk értük imádkozni. Mint ahogyan Pál apostol is azt kívánta a 2Timóteus 2,25-ben, hogy a gyülekezetben az ellenszegülőknél bárcsak adna *„Isten megtérést az igazság megismerésére”*. Ellenségeinek nevezte az illetőket? Igen, mert az evan-

SZERESSÉTEK ELLENSÉGEITEKET!

gélium ellen tanítottak. Mégis Pál azt kívánta, bárcsak megtérnének ezek az emberek, mert szerette őket, imádkozott értük, és tudta jól, hogy ő maga is ilyen volt. Ő, aki üldözte az egyházat, és embereket gyilkolt téves hite miatt, tudta, hogy Isten könyörült rajta, és megtérést adott neki.

Áldás kívánás, jó cselekvés és imádság. Tényleg lehetetlen dolgok ezek? Valóban ne lenne képes Isten mindezeket elvégezni a szívünkben? Még egy dologra hadd hívjam fel a figyelmet az Igéből. Amikor Jézus az ellenségeink iránti szeretetről beszél, akkor nem azt mondja, hogy ez a hit magasiskolája, nem azt mondja, hogy csak a legerősebb hitűeknek, legelszántabb keresztyéneknek fog menni. Sőt, az ellenkezőjét mondja! Azt mondja, hogy ez Isten iskolájában az alap! Nem ebben csúcsosodik ki az élő hit, hanem az élő hitnek az egyik alapvető következménye. Mert azt mondja, hogy legyünk mi mennyei Atyánknak fiai! *„Hogy legyetek a ti mennyei Atyátok fiai.”* Azaz azt mondja, hogy ha neked Isten hitet ad, ha gyermekévé fogad téged, akkor ebből következik rögtön ez is. Akik Isten gyermekeivé lesznek, azok életében megjelenik ez a fajta szeretet, nem tökéletesen, és nem fog minden azonnal menni, sőt, sokszor bűnt fogunk elkövetni, de az irányultság, hogy az ellenségeinket is elkezdjük szeretni akarni, annak meg kell jelennie, az a hitből következő dolog. Ne gondoljuk tehát azt, hogy ráérünk még ezzel foglalkozni, hanem vegyük észre Urunk felszólítását, hogy ez a fajta szeretet arról beszél, hogy mennyei Atyánk gyermekei vagyunk. Nem ettől leszünk hívővé; de ha hívők vagyunk, akkor ennek a gyümölcsnek meg kell jelennie az életünkben. Mert Krisztus így magyarázza: *„hogy legyetek ti a mennyei Atyátok fiai”*. Azt a szeretetet tükrözné ez az életünkben, ahogyan a mennyei Atya szereti a jókat és gonoszokat, igazakat és bűnösöket egyaránt.

És végezetül még egy dolgot hadd említsek meg, hogy mennyei Atyánknak ez a szeretete legtökéletesebben egyszülött Fiában, Jézus Krisztusban mutatkozott meg. Mert amikor Ő szeret minket, akkor az ellenségeit szereti, azokat az embereket, akik korábban nem hittek. Bence, vagy ha nem is tagadták a létezését, de nem keresték az Ő akaratát, saját útjukon jártak, és a saját fejük szerint élték a hétköznapiakat. Jézus Krisztus az ellenségeiként szeretett bennünket. Áldást mond ránk, és áldást hoz minden nap nekünk, csak jót cselekszik velünk, és szüntelen imádkozik, közbenjár értünk mennyei Atyánk előtt. A golgotai keresztfán bemutatott áldozat, amikor életét adta értünk, Isten ellenségei iránti szeretetének központja és legláthatóbb jele. Abban mutatta meg Isten ellenségei iránti szeretetét, hogy egyszülött Fiát adta, hogy meghaljon értünk, hogy mi élhessünk Őneki. Minket Jézus Krisztus képére, Őhöz hasonlóvá akar formálni mennyei Atyánk, hogy legyünk olya-

nok, mint Ő. Ne felejtsünk el könyörögni azért, hogy mi is megtanuljunk szeretni ellenségeinket, áldást kívánni nekik, jót tenni velük, és imádkozni értük. Emberileg nézve lehetetlen, de az Isten számára lehetséges. Könyörögjünk Isten Szentlelkével, hogy tudjunk mi is így mennyei Atyánk gyermekei lenni.

Imádkozzunk!

Magasztalunk Téged, mennyei Édesatyánk, hogy mielőtt még megismerhettünk volna Téged, vagy hittünk volna Benned, a bűnben élve, Téged letagadva, Rád nem figyelve, Te már akkor elküldted értünk egy szülött Fiadat, Jézus Krisztust, és a golgotai keresztfára adtad, abban mutatva meg irántunk való szeretetedet. Köszönjük, hogy Miatta a bűneinkre bocsánatot, és az örök élet reménységét kaphatjuk meg.

Hálát adunk, Úr Jézus Krisztus, hogy Te elszenvedtél tőlünk minden gonoszsgot, minden bűnt, minden hitelenséget, és köszönjük, hogy nem szűnsz meg irántunk irgalmasnak, könyörületesnek lenni.

Bocsásd meg hitelenségünket, amikor Igédnek nem adunk igazat, amikor lehetetlennek tartjuk azt, amit Te igaznak mondasz, amikor nem azokon az utakon igyekszünk járni, amelyet mutatsz, hanem a saját magunk által kitalált jónak látottakon.

Kérünk, hogy vezess bennünket Szentlelked által, tisztítsd meg szívünket minden indulattól, önzéstől, önszeretettől, és tölts el bennünket azzal a szeretettel, amellyel Te is szerettél minket. És kérünk, hogy ezt ne pusztán a mi javunkért tedd meg, hanem a Te dicsőségedért, hogy az emberek ne a mi erőnket lássák meg az életünkben, hanem a Te csodálatos erődöt, Téged magadat.

Könyörgünk beteg testvéreinkért, áldd meg őket fájdalmuk elhordozásában, adj erőt ehhez nekik, és könyörületed nagysága szerint adj gyógyulást.

Könyörgünk gyászoló testvéreinkért, hogy Tebenned, aki „*a feltámadás és az élet*” vagy, erőt kapjanak gyászuk hordozásához, és Te, aki a vigasztalás Istene vagy, adj nekik békességet, megnyugvást.

Könyörgünk, Urunk, szenvedő testvéreinkért, hogy minden fájdalmukkal, erőtlenségben, kiüresedett szívvel is Hozzád tudjanak jönni és Benned bízni, Te vagy az, aki képes vagy megtölteni bennünket a Te erőddel, szeretetteddel.

Imádkozunk népünkért, adj ébredést, Urunk, országon belül, határon túl is. És kérünk különösen kárpátaljai testvéreinkért, hogy hátrányos helyzetükben adj szabadítást a háború következményeinek elviseléséhez, és azzal a gyűlölettel szemben, amely napjainkban is testet ölt.

SZERESSÉTEK ELLENSÉGEITEKET!

Kérünk, hogy Te, aki a világmindenség Ura vagy, őrizd meg népedet. Könyörgünk egyházunkért, könyörgünk azért, hogy gyülekezeteinkben az evangélium hirdettessék.

Könyörgünk, hogy személyesen beszélj velünk, hogy az előttünk álló dolgainkat Rád tudjuk bízni, hiszen Te velünk vagy ígéreted szerint „*minden napon a világ végezetéig*”. És kérünk hadd bízunk abban, hogy Te visszajössz – mert megígérted –, vagy magad mellé veszel bennünket egy napon. Kérünk, hogy hadd lehessen ilyen várakozásteljes a mi életünk.

Imádkozunk azért, hogy Igéd gyümölcse hadd teremjen a mi szívünkben jó cselekedeteket, amelyek Téged dicsőítenek.

Áldunk és magasztalunk Téged irgalmadért, szeretetedért, kegyelmedért!

Ámen.

440,7.13-14 ének

7. Mily csuda buzgó szerelem: Meghalni barátiért,
De e kegyes Fejedelem Meghalt ellenségiért.
Ez lelkünk drága bére, Mert Isten fia vére:
Mily drága az az áldozat, Mellyel romol a kárhozat.

(...)

13. Isten ártatlan Báránya, Méltó vagy, hogy végy áldást,
Mert érdemed azt kívánja, Végy tőlünk hálaadást!
Végy örök dicsőséget, Hatalmat, tisztességet,
Mert értünk megölettettél, Atyádnak eleget tettél.

14. Add, Úr Jézus, halálodban, Követnünk életedben,
Szentséges tudományodban, Szelíd szenvedésedben.
Légyünk alázatosak. Mindenhez irgalmasak;
Segélj erre Szentlelkeddel, Oktass, vezérelj igéddel!